

SODNI SVET

Trdinova ulica 4, Ljubljana
telefon: 01 / 43-41-860
mail: sodni.svet@sodisce.si

Opr. št.: Su 15/2020-2

Datum: 6. 2. 2020

IZJAVA ZA JAVNOST 2/2020

Izjava Sodnega sveta v zvezi z nekaterimi medijskimi objavami o postopku oblikovanja mnenja za kandidate za Splošno sodišče EU

Sodni svet ugotavlja, da v medijih dva kandidata, dr. Saša Sever in dr. Anže Erbežnik, ki ju Sodni svet ni podprl kot najprimernejša kandidata za mesto sodnice ali sodnika Splošnega sodišča Evropske unije v Luksemburgu, brez argumentov širita dvome o zakonitosti in pravilnosti postopka oblikovanja mnenja o kandidatih za dve mesti kandidatki ali kandidatom za sodnici ali sodnika na Splošnem sodišču Evropske unije v Luksemburgu, ki ga je Sodni svet na podlagi prvega odstavka 6. člena Zakona o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč (ZPKSMS) soglasno sprejel na 29. seji 7. 11. 2019.

V zvezi s tem Sodni svet ponovno poudarja, da je bila njegova presoja opravljena strokovno in zakonito, razlogi zanjo pa so razvidni iz mnenja, ki je bilo posredovano Predsedniku republike in je javno dostopno na spletnih straneh Sodnega sveta. Pogoji in kriteriji za oblikovanje mnenja Sodnega sveta so bili razvidni in javno objavljeni. Ob tem je treba poudariti, da je dr. Anže Erbežnik, ki ga Sodni svet tudi že v preteklem razpisu ni podprl kot najboljšega kandidata, mnenje Sodnega sveta tedaj izpodbijal v sodnem postopku pred Vrhovnim sodiščem RS, vendar je bil pri tem neuspešen.

Sodni svet je v svojem mnenju kot najprimernejše podprl profesorja gospodarskega in evropskega prava, ki je svoje delo in izkušnje razvijal v Republiki Sloveniji, na drugem razpisu pa kandidatko, ki jo odlikuje uspešno dolgoletno strokovno delo v praksi Splošnega sodišča EU ob neposrednem delu s sodniki tega sodišča, ter profesorja mednarodnega prava, ki se je s svojim odličnim znanstvenim in raziskovalnim delom uveljavil v mednarodnem okolju. Od ostalih kandidatov pa bi pričakovali ravnanje, ki ustreza dostojanstvu funkcije, za katero se potegujejo.

Preusmerjanje pozornosti z dejstva, da je Sodni svet med prijavljenimi utemeljeno podprl priznane strokovnjake, ki bi bili lahko odlični kandidati za mesta sodnice oziroma sodnika Splošnega sodišča EU, z navajanjem delnih, neresničnih in iz konteksta iztrganih informacij, kljub morebitnem nestrinjanju in osebni prizadetosti posameznih drugih kandidatov ob tem, da jih Sodni svet ni podprl, ni ne dostojno in ne primerno. Prav tako je iz enakih razlogov povsem nedostojno obtoževanje „koruptivnega“ ravnanja Sodnega sveta pri oblikovanju soglasno sprejetega mnenja.

Na Sodnem svetu obžalujemo, da so bili postopki za sodnici ali sodnika Splošnega sodišča EU ponovno predmet neresničnih navedb in poskusov diskreditiranja. Tudi v tem postopku so se ponovno pojavljala nepodpisana pisma neznanih avtorjev (anonimke), ki so bila tokrat usmerjena predvsem v poskus diskreditiranja ene od kandidatki za to funkcijo in poskus pritiska na odločanje članov Sodnega sveta. To vodi do negativne selekcije. Lahko se zgodi, da se v bodoče na navedena zahtevna strokovna mesta ne bodo več prijavljali najboljši kandidatke in kandidati, ki ne bi želeli biti predmet tovrstnih obračunavanj. Taka ravnanja pa ne prispevajo ne k ugledu države ne k ugledu tistih, ki take informacije neutemeljeno širijo.

Sodni svet Republike Slovenije

Opr. št.: Su 15/2020-2

Datum: 6. 2. 2020

PODROBNEJŠE INFORMACIJE v zvezi z medijskimi objavami o spornosti postopka za SSEU pred Sodnim svetom

Sodni svet v postopku izbire kandidatov za Splošno sodišče Evropske unije (SSEU) ni organ, ki bi vodil postopek in/ali sprejel odločitev o izbiri. Njegova vloga je omejena na podajo strokovnega mnenja Predsedniku republike, ki ni niti zanj zavezujoče niti nima narave formalnega (upravnega/javnopravnega) akta. Zato pravnega sredstva zoper mnenje ni, kar je potrdila tudi praksa Vrhovnega sodišča RS.

Čeprav je navedeni postopek, vključno z obrazložitvijo mnenja, jasno razviden iz zapisnikov 28., 29. in 30. seje z dne 17. 10. 2019, 7. 11. 2019 in 21. 11. 2019, ki so javno objavljeni na spletni strani Sodnega sveta,¹ Sodni svet zaradi transparentnosti daje dodatna pojasnila.

Glede pomislekov o odsotnosti kriterijev Sodnega sveta za oceno kandidatov

Navedbe, da Sodni svet ni imel v naprej znanih in objektivnih kriterijev za podajo mnenja o kandidatih za SSEU, ne držijo. V skladu s 3. členom ZPKSMS in razpisnimi pogoji, objavljenimi v Uradnem listu RS, lahko za sodnico ali sodnika SSEU kandidira oseba, ki bodisi izpolnjuje pogoje za izvolitev na sodniško mesto vrhovnega sodnika po določbah Zakona o sodniški službi (ZSS) bodisi izpolnjuje pogoje za izvolitev za sodnika ustavnega sodišča po določbah Zakona o ustavnem sodišču (ZUstS).

Kriteriji za izvolitev na sodniško mesto vrhovnega sodnika so določeni v ZSS in Merilih za izbiro kandidatov za sodniško mesto; kriteriji za izvolitev na mesto ustavnega sodnika pa v 9. členu ZUstS. Poleg tega je Sodni svet v mnenju, sprejetem na 29. seji 7. 11. 2019, ki je bilo posredovano Predsedniku republike, pa tudi vsem kandidatom, in obenem javno objavljeno skupaj z zapisnikom, pojasnil, da je upošteval tudi smernice Odbora 255, ki na podlagi 255. člena Pogodbe o delovanju EU daje predhodno mnenje vladam držav članic EU o ustreznosti in primernosti kandidatov za sodnike SSEU. Glavno vodilo pri oblikovanju mnenja so bile zato Sodnemu svetu strokovne kompetence prijavljenih kandidatov. Obenem je Sodni svet upošteval tudi uravnoteženost med različnimi strokovnimi okolji (akademske in praktične), iz katerih prihajajo kandidati, ter med povezanostjo kandidatov z domačim pravosodnim in kulturnim okoljem na eni in širšim mednarodnim (zlasti evropskim) prostorom na drugi strani. Upošteval pa je tudi Uredbo 2015/2422 Evropskega parlamenta in sveta z dne 16. decembra 2015 o spremembi Protokola št. 3 o statutu Sodišča Evropske unije, ki v 11. točki uvodnih usmeritev posebej poudarja tudi pomen uravnoteženosti obeh spolov na SSEU.

Tako je Sodni svet oblikoval svojo podporo na prvem razpisu priznanemu profesorju gospodarskega in evropskega prava, ki je svoje delo in izkušnje razvijal v Republiki Sloveniji, na drugem razpisu pa kandidatki, ki jo odlikuje uspešno dolgoletno strokovno delo v praksi Splošnega sodišča EU ob neposrednem delu s sodniki tega sodišča, ter profesorju mednarodnega prava, ki se je s svojim odličnim znanstvenim in raziskovalnim delom uveljavil v mednarodnem okolju.

Pričakovanja nekaterih kandidatov, da bi moral Sodni svet za navedene kriterije vnaprej izdelati sistem točkovanja, nimajo nobene pravne podlage, pa tudi sicer so v nasprotju z naravo konkretnega izbirnega postopka ter ustavnopravnim položajem in avtoriteto Sodnega sveta. Obenem pa tudi ne pritičejo funkciji, za katero se kandidati v konkretnem primeru potegujejo. Položaj sodnika SSEU ni uradniški položaj. Je sodniška funkcija strokovne narave z visoko stopnjo odgovornosti. Enako velja za Sodni svet, ki je državni

¹ <http://www.sodni-svet.si/#/ssvet/sporocila>

organ ustavne kategorije, katerega člani so strokovnjaki na pravnem področju, izvoljeni oziroma imenovani s strani predstavnikov dveh vej oblasti (sodnikov in poslancev). Ocena strokovnosti kandidatov za mesto sodnika SSEU je zato strokovno mnenje in kot tako plod vrednostne presoje vseh enajstih članov Sodnega sveta, utemeljena na tehtanju izkazanih strokovnih referenc kandidatov z vidika predhodno navedenih kriterijev. Končni rezultat te presoje pa se nato oblikuje z glasovanjem, na podlagi predhodne razprave, v kateri se soočijo argumenti vsakega člana posebej z argumenti drugih članov, in ne s preštevanjem števila točk. V navedenem primeru je bilo mnenje o kandidatih sprejeto soglasno.

Za izvolitev na funkcijo sodnika oziroma sodnice ustavnega sodišča opravljen pravniški državni izpit ni pogoj. Po 9. členu ZUstS je za sodnico oziroma sodnika ustavnega sodišča namreč lahko izvoljen državljan Republike Slovenije, ki izpolnjuje dva pogoja, in sicer, da je pravni strokovnjak in je star najmanj 40 let. Iz mnogih preteklih imenovanj ustavnih sodnikov je povsem nesporno, da niti predsedniki republike niti Državni zbor v praksi niso šteli, da je opravljen pravniški državni izpit pogoj za to funkcijo, saj ga tudi zelo priznani ustavni sodniki niso imeli. Ta vsebina zakonov ni bila nikoli v vsem času članstva Republike Slovenije v Evropski uniji spoznana za kakorkoli neskladno z določbo 254. člena PDEU, ki določa, da so sodniki SSEU „izbrani med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna in ki izpolnjujejo pogoje za imenovanje na visoke sodniške položaje (v drugih jezikih „high judicial office“, „Befähigung zur Ausübung hoher richterlicher Tätigkeiten“, kar seveda ni zgolj položaj „višjega sodnika“ v smislu hierarhije slovenskih sodišč). Republika Slovenija je pojem „visokega sodniškega položaja“ v svoji zakonodaji izenačila s položaji ustavnega sodnika in vrhovnega sodnika, kar je razumno in sistemsko ustrezno. Zatrjevana spornost skladnosti slovenske zakonske ureditve s pravom Evropske unije tako nima nobene vsebinske podlage in se je tokrat v postopku pojavila prvič. Sicer pa je treba poudariti, da izpolnjevanje pogojev preverjajo tudi drugi organi v navedenem postopku javnega razpisa in ne primarno Sodni svet, zato pojasnila o izpolnjevanju pogojev niso bila predmet mnenja Sodnega sveta.

Glede očitkov o domnevni pristranskosti pri sprejemanju mnenja

Sodni svet obenem zavrača tudi očitke o domnevni pristranskosti pri sprejemanju mnenja o kandidatih, ki se nanašajo na pisanja v medijih o domnevnem nedopustnem vplivanju dr. Marka Ilešiča na predsednika Sodnega sveta v zvezi z navedenima postopkoma. Sodni svet je bil z navedenimi očitki in pojasnili predsednika Sodnega sveta v zvezi z njimi pred sprejemom mnenja seznanjen in podlage za kakršnokoli odločanje o morebitni izločitvi katerega od članov ni ugotovil. Poleg tega so imeli vsi kandidati možnost predlagati izločitev kateregakoli od članov Sodnega sveta, pa tega niso storili ne pisno in ne na razgovorih, ko so bili o tem vprašani.

Glede očitkov o „nenavadnih razgovorih“ s kandidati

V skladu z Zakonom o sodnem svetu (ZSSve) in ZPKSMS Sodni svet nima dolžnosti izvajati razgovorov s kandidati v postopkih izbire kandidatov za SSEU. V konkretnem primeru se je Sodni svet za izvedbo razgovorov odločil v prvi vrsti zaradi dodatne možnosti kandidatom predstaviti se članom sveta ter z namenom osebne seznanitve članov s kandidati, namenjeni utrditvi in/ali potrditvi informacij in ugotovitev, ki so si jih člani glede vsakega kandidata pred sejo na podlagi razpisne dokumentacije do določene mere že ustvarili. Razgovori tako niso bili izvedeni z namenom preverjanja strokovnih kompetenc kandidatov. Te je Sodni svet v prvi vrsti ocenjeval na podlagi dokumentov o strokovnem udejstvovanju, predloženih s strani kandidatov v prijavih na razpisani mesti. Je pa Sodni svet skozi razgovore dobil dodaten vpogled v človeško in strokovno širino kandidatov in kandidatk.

Za snemanje razgovorov se je Sodni svet v konkretnem primeru odločil z namenom izdelave obrazložitve sprejetega mnenja o kandidatih. Ker pa ne po ZSSve ne po ZPKSMS in ne po Zakonu o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) za to ni imel neposredne podlage, je bilo snemanje konkretnih razgovorov izvedeno na podlagi alineje A 6. člena v zvezi s 7. členom Splošne uredbe o varstvu podatkov,² torej na podlagi osebne privolitve kandidatov. Vsi kandidati so bili že v vabilu na razgovor obveščeni, da se bodo razgovori snemali. V skladu z neobveznim mnenjem Informacijskega pooblaščenca, št. 0712-1/2019/310 z dne 14. 2. 2019, pa so bili kandidati, ki so se razgovora udeležili, pred razgovorom še dodatno obveščeni o namenu snemanja in o roku hranjenja posnetkov. Kandidatom je bilo pojasnjeno, da se bodo razgovori snemali zgolj za potrebe

² UREDBA (EU) 2016/679 z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES

priprave mnenja in da se bo zvočni zapis hranil le do njegove izdelave. Na podlagi tega obvestila so kandidati s svojo udeležbo in sodelovanjem na razgovoru soglašali s tem obsegom in naravo obdelave njihovih osebnih podatkov. In samo v tem obsegu je torej Sodni svet imel zakonito podlago za tovrstno obdelavo in hrambo osebnih podatkov kandidatov. Ob spoštovanju navedenih pravnih zahtev so biti posnetki razgovorov po pripravi mnenja izbrisani.

Glede združitve obeh postopkov in o „naknadnem popravljanju“ mnenja

Izpostavljena postopka sta bila na 29. seji 17. 10. 2019 združena v skupno obravnavo iz razlogov ekonomičnosti. Na oba razpisa se je skupno prijavilo 8 kandidatov in kandidatk, od tega se je šest kandidatov in kandidatk prijavilo na oba razpisa. Poleg tega je združitev obeh postopkov Sodnemu svetu omogočila tudi boljši vsebinski pregled nad kvalitetami vseh prijavljenih kandidatov za funkcijo sodnice ali sodnika SSEU.

Zapisnik 29. seje z dne 7. 11. 2019, na kateri je Sodni svet sprejel mnenje o kandidatkah in kandidatih, je bil nato takoj na naslednji, 30. seji 21. 11. 2019 popravljen, in sicer zgolj glede zapisa o magistrskem nazivu kandidatke Nine Savin Bossiere, ki jo je Sodni svet uvrstil med najprimernejše kandidate. Do napake pri navajanju akademskega naziva omenjene kandidatke je prišlo v strokovni službi pri pripravi osnutka zapisnika 29. seje in posledične obrazložitve sprejetega mnenja in je bila na 30. seji odpravljena na opozorilo kandidatke same. Kandidatka ima opravljen magistrski študij s področja mednarodnega javnega prava na pariški univerzi, kot je navedeno v obrazložitvi mnenja. Ker pa zanj ni sprožila postopka priznanja v tujini pridobljene izobrazbe, naziva magistrica v Republiki Sloveniji ne more uporabljati in ga, kot rečeno, v prijavi tudi ni uporabljala. Navedeno napako je zato Sodni svet na 30. seji odpravil.

O popravi zapisnika so bili vsi kandidati in kandidatke ter Predsednik republike obveščeni brez odlašanja in v skladu z dinamiko poslovanja Sodnega sveta, pri kateri je treba upoštevati, da mora biti pred odpravo odločb in dopisov, vezanih na sklepe posamezne seje, v skladu s sedmim in osmim odstavkom 27. člena Poslovnika sodnega sveta, zapisnik potrjen in objavljen ter da morajo biti nato dokumenti pred odpravo pripravljene s strani strokovne službe in podpisani s strani predsednika Sodnega sveta. Slednje pa zaradi neprofesionalne narave članstva vseh članov Sodnega sveta, tudi predsednika, zahteva določeno prilagajanje poklicnim obveznostim (30. in 31. člen Poslovnika Sodnega sveta). 30. seja, na kateri je bil sprejet popravni sklep, je bila izvedena v četrtek, 21. 11. 2019, zapisnik te seje je bil potrjen in objavljen v sredo, 27. 11. 2019, dopisi za kandidatke in kandidate ter Predsednika republike pa nato pripravljene, podpisani in odpravljene v petek, 29. 11. 2019.

Sodni svet Republike Slovenije